

AMBICIOZAN PROJEKT U ISLAMU GRČKOM: I japanski turisti učiti će u Kuli Jankovića – ojkanje!

Foto: CROPIX

Sviđa mi se Podijeli 9 people like this. Registriraj se kako biste vidjeli što se sviđa vašim prijateljima.

Društvo za obnovu i revitalizaciju Kule Stojana Jankovića „Mostovi“ uz sponzorstvo Ministarstva kulture RH, Zadarske županije, Grada Benkovca, te Srpskog narodnog vijeća Zagreb i Vijeća srpske nacionalne manjine grada Zadra u okviru projekta „Duga iznad Kule“, u prostorima kulturnog dobra Kule Jankovića u Islamu Grčkom, organizira dvije radionice tradicijskog načina pjevanja – takozvanog ojkanja ili ojkalice.

Projekt je toliko ambiciozan da bi već iduće godine, uvjeren je pokretač projekta „Duga iznad Kule“ Ilija Krneta, ojkanje mogli „učiti“ i japanski turisti kao specifičan tradicijski vokalni fenomen čiju je važnost prepoznalo Ministarstvo kulture RH, te ga upisom u Registar kulturnih dobara RH istaknulo kao nematerijalnu baštinu vrijednu javnoga promoviranja i poticanja lokalne kreativnosti i različitosti. Ojkanje je također uspješno prijavilo i na UNESCO-vu listu zaštićene vrijednosti kojoj je potrebna hitna zaštita.

- Poznati svestrani hrvatski umjetnik **Tomislav Marijan Bilosnić** mi je jednom zgodom rekao da su se Japanci čudili otkud on toliku energiju ulaže u haiku pjesništvo. On im je rekao da je njemu haiku vrlo blisko pojmu ojkanja. Kroz malo riječi i kroz ojkanje se može puno toga iskazati. Tu nema velikog raspona glasova, ali baš zato svojom jednostavnošću plijeni i daje šansu svakome – kaže pokretač projekta **Ilija Krneta**.

Istražujući neke hrvatske fenomene nematerijalne kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a, doznao je da je još 1947. godine kada je nacionaliziran Elektroton i ustanovljen Jugoton, prva ploča bila - s dalmatinskim pjesmama.

- Već se tada osjetila američka dominacija glazbenog izričaja i jedino čim smo se mi mogli suprostaviti tom kulturnom „imperijalizmu“ bila je naša baština i vrijednosti. To me potaknulo na istraživanje fenomena ojkanja. Godine 2010. kada je hrvatska nominacija prihvaćena i ojkanje od do sada ostvarenih 14 vrijednosti proglašena nematerijalnom baštinom kojoj je potrebna hitna zaštita, to nam je postala svima zajednička obveza. Obratio sam se udruzi Mostovi u kojoj su ključni entuzijasti tri kćeri i sin književnika Vladana Desnice. Oni su oduševljeno prihvatili moj projekt i dali ogroman doprinos da to zaživi kao međunarodni brend. Ideja Udruge Mostovi je da ojkanje bude turistički proizvod, ali ne banalni. Normalno bi bilo da svi segmenti nematerijalne baštine budu dio kulturne ponude turističkog proizvoda zadarske županije. Imamo velike šanse da već iduće godine Japanci budu polaznici prve međunarodne škole ojkanja u kuli Jankovića – kaže Krneta.

U pet do šest KUD-ova u Dalmaciji njeguje se ojkanje, a najdalje u tome su otišli u Drinovcima u Šibensko-kninskoj županiji s kojima se dogovara suradnja i za radionicu u Kuli Jankovića.

- Ovo je do sada najozbiljniji pokušaj radionice škole ojkanja u Hrvatskoj. Radi se o vrlo kompetentnim voditeljima i profesorima, najkompetentnijim na ovim prostorima. Voditelji prve radionice 30. lipnja te 1. i 2. srpnja bit će etnomuzikologinja dr. sc. Sanja Ranković iz Beograda i mr. sc. Ivo Brkić, etnomuzikolog i etnokoreolog iz Zadra, dok će voditelj druge radionice, 28., 29. i 30. kolovoza biti dr. sc. Joško Čaleta, etnomuzikolog, glazbeni pedagog i dirigent iz Zagreba.

Pozivam sve da se priključe radionici i da ona bude europska, pa i svjetska, jer već iduće godine ići ćemo prema kandidiranju za određene europske fondove. Predsjednik Udruge Mostovi dr. sc. Uroš Desnica i kompletna obitelj Desnica su počašćeni što je projekt Duga iznad Kule prepoznat do te mjere da ga je financiralo i Ministarstvo kulture. Pozivamo i turističke djelatnike da slobodno stupe u kontakt s Udrugom Mostovi i da za iduću godinu najavimo školu ojkanja kao kulturno-turistički proizvod, jedinstven u svijetu. Svi zainteresirani mogu se prijaviti i saznati više o projektu na stranici www.kulajankovica.hr – kaže Ilija Krneta.

M. KALAJŽIĆ

ODAKLE JE OJKANJE?

Ojkanje je kao nematerijalno kulturno dobro jednako prisutno i u hrvatskom i u srpskom entitetu dinarskog areala. Važno je osigurati da se doprinos, dobrim dijelom izbjeglog, srpskog entiteta ne izgubi iz tradicijske baštine Hrvatske. U projektu se želi okupiti i pjevače obaju entiteta te prezentirati i prenijeti iskustva stečena u radu s migrantima u Vojvodini. Svakoga dana će se organizirati učenje ojkanja, specifično za mjesto iz kojeg dolaze demonstratori. Demonstratori će biti članovi pjevačkih sastava iz sela pretežito nastanjenim Hrvatima i sela pretežito nastanjenim Srbima. Polaznici će kroz susret i komunikaciju s kazivačima te obilaskom (terenski rad) i snimanjima (audio i video) seoskih grupa u Ravnim Kotarima i Bukovici imati priliku zabilježiti svjedočenja nositelja tradicije o nekadašnjoj i današnjoj glazbenoj praksi vezanoj uz glazbeni izričaj ojkanje.

ŠTO JE OJKANJE

Ojkanje - groktenje su uvriježeni nazivi za najstariji sloj tradicijskih pjevanja na područjima Hrvatske koje po etnografskoj podjeli spadaju u područje dinarskog areala. Radi se o arhaičkom pjevanju za koje je karakteristično potresanje glasom posebnim načinom pjevanja iz grla. Ovu vrstu pjevanja, koju često nazivaju starinskim pjevanjem, izvodi pojedinac solo ili mnogo češće pojedinac uz pratnju drugoga glasa koji u momentu potresanja leži na duljem pratećem tonu.

NIJEMO KOLO

Demonstrirat će se i dvije druge tradicijske aktivnosti: nijemo kolo (mr.sc. **Ivo Brkić**) i vez četverokuke (dr.sc. **Jasenska Lulić Štorić**, Narodni muzej, Zadar). Nijemo kolo je ples bez glazbene pratnje – također zaštićeno nematerijalno dobro s UNESCO-ve Liste.